

GLASLO
SLOVENSKEGA
KLUBA
MELBOURNE

PASTIR

GENCEK

LETNIK VII.
1962

VESTNIK

STEVILKA 1-2
JAN., FEB.

NOVOSTI KLUBA IN DELO V KLUBU:
(Str. 6 - 10)

O IZIDU PRVE SLOVENSKE KNJIGE
V AVSTRALIJI:
(Str. 2,3)

KRIŽEM KRAŽEM PO VICTORIJI, p. B.
(Str. 4,5)

SVET, KI ŽIVIMO V NJEM IN NJEGO-
VA UMETNOST:
(Str. 11,12)

KO BLOKOVO ZAPLEŠE! REPORTAŽA O
POTRESU V DALMACIJI:
(Str. 13 - 16)

OGHJENI ZUBELJ IN TVOJA POMOČ:
(Str. 17)

Tap :

IZPOLNITE PRIJAVNICO ZA IZLET IN ZABAVO SLOVENSKEGA KLUBA !!! ...
(Str. 18)

KOZAMURNIK
Šaljiva zgodba za otroke.
(Str. 19,20)

KAJ NAM PIŠEJO ROJAKI !???.
(Str. 6)

VESTNIK je enomesečnik. Izdaja ga Slovenski klub Melbourne kot svoje glasilo. Naslov uredništva: J. Kapušin, 19 A'Beckett ST. Kew, Vic. . Dopise pošiljajte na uredništvo.

K IZIDU PRIBČEVE PESNIŠKE ZBIRKE

"BRONASTI TOLKAČ"

(J. Kapušin).

Kot je bilo pisano že v decemberski številki Vestnika, je pesniška zbirka mladega melbournskega rojaka, Humberta Pribac, izšla v založbi Slovenskega kluba Melbourne tik pred božičnimi prazniki, si cer le v nekoliko izvodih, je pa do sedaj izšla že cela naklada.

Knjiga je izšla v prvorazrednem tisku, na finem papirju in je vezana v platno. Tiskarska dela je naredila tiskarna Spacapan, vezavo pa je opravila zastoj pesnikova soproga. Kakor tisk, tako tudi vezava, sta prvorazredna. Omeniti je še vredno, da je gospod Pribac prepustil ves morebitni dobiček pri razprodaji knjige v korist Slovenskemu domu, čeprav bi ma le ta pripadal kot honorar za delo, ki ga je položil na Parnas slovenske pesniške umetnosti.

Pesnik Pribac je prišel v Avstralijo pred dvema leti s soprogo in sinčkom Zdenkom. Pot ga je prinesla v Avstralijo po istih poteh kot mnoge naše ljudi - po poteh begunstva. V domovini je na Univerzi v Ljubljani študiral svetovno književnost, ki jo je tudi absolviral. Že od prihoda v Avstralijo živi s svojo družino v Melbourne, kjer se živo zanima zraven svojega študija, ki ga nadaljujeta melbournski univerzi, za slovensko kulturno delo v zamejstvu in posebno med nami v Melbourne. Je kot kulturni referent pri slovenskem klubu v Melbourne. To je v kratkem o človeku, ki nam je v Avstraliji ji daroval tako drago slovensko besedo potom svoje pesniške zbirke Bronasti tolkač.

Kaj je zbirka vsebinsko? Je knjiga pesmi, kjer nam pesnik prikazuje dobo v kateri živimo, domovino - ki je kot "hrepenjenje za svinčnim morjem" - željo po vsrkavanju in vonju njenih lepot, socialne občutke in doživetja, begunstvo in razmišljanje o veri in Bogu. So te pesmi, kjer bo - če že ne vsak - pa marsikateri Slovenec ali Slovenka za "svinčnim morjem" v zadnjih petnajstih letih našel samega sebe in svoje občutke, ki jih je pesnik tako umetniško obdelal v zbirki.

Zbirka je razdeljena v pet ciklov. Za prolog je pesem Desetnik ka, ki na pol epično prikaže pesnika s svojo življenjsko tovaršico, ko zakoračita na skupno pot: uboga in v sela, med maskami hinavstva in sama s svojimi čustvi... Prvi cikel, Jadrio lepe Vide, nam prikazuje hrepenjenje in koprnenje po domovini, ki je daleč, tako daleč... Sledijo cikli: Moje samote, Skaljene sence in Hiša žalosti, ki so osebne impresije, begunske osamelosti in obup.

Slovenski pesnik in slavist, profesor Tine Debeljak, pravi o ciklu Hiša žalosti: Ta cikel ima svetovno ozadje kot Kosovelova Evropa gori ali njegov Stekljeni čas. Zato tolčete s tolkačem na vest sveta in na svoje srce.

Peti cikel nosi ime Pred jutrnjo. O njem pravi isti slavist: In ta zadnji cikel dobi zadnji in največji poudarek in se konca s prelepo himnično Skrivnost, ki je lepa in globoka kot kakšna Novalisova nočna himna."

Od prvih izvodov, ki so bili prodani, je krog bralcev izrekel zelo povoljno kritiko o vsebini pesmi. Intelektualec, ki je pesmi prebral v dušku, je povedal svojo oceno: "Prvič sem jih prebral v dušku, kakor pravimo. Nato sem jih začel brati počasi in misliti ob njih. Še in še se vračam k njim. So to pesmi, ki so vredne svoje izdaje, ki so prikaz naših občutkov in nas samih. Pesnik jih je le povedal v obliki pesmi in s svojo pesniško umetniško besedo. Pesmi so brez dvoma moderne, pa ne toliko, da jih naš preprosti človek ne bi mogel razumeti. Nasprotno slišim od preprostih ljudi, kako se jim dopadejo in kako se vračajo k njim. Seveda, pesem je treba brati z občutkom, da jo boš razumel in iz nje izločil njeno včasih skrito vsebino. Sam sem globoko hvaležen i pesniku i izdajatelju za to zbirko in upam, da tudi uradna kritika ne bo dala slabe ocene zbirki, kajti pesmi imajo brez dvoma svojo umetniško in zrelo pesniško višino. Vsekakor bi uvrstil med najboljše pesmi na pol epični Desetnika in Ljudje zatohlih palub ter Bronastega tolkača in himnično Skrivnost. Tudi druge so lepe in globoke.

Zbirka je v prodaji na slovenskih knjižnih trgih v Argentinini, Kanadi, ZDA, Trstu in Gorici, Celovcu, Rimu in v Franciji ter Londonu. Dobi se lahko tudi pri vseh slovenskih klubih in ustanovah v Avstraliji. V Melbournu dobite knjigo pri Slovenskem klubu Melbourne, na uredništvu Vestnika in patru Baziliju in pri vseh odbornikih Kluba. Lahko pa jo tudi naročite po poštima naslov SKM. Cena je en avstralski funt oziroma protivrednost v tuji valuti ali pa po dogovoru s posredniki v drugih državah.

*

Kako leni so naši koraki v skupnem delu naše skupnosti in kako neizmerno hitro leti čas ob naš! Zabija se s svojo hitrostjo in nas ruši, včasih pa nas tudi žene naprej, naprej k uspehom in še večjemu zagonu dela. Saj smo vsi priča časa v naši skupnosti, ki res da se peha in "grnadi" skupaj, da bi izboljšala, po goje našemu skupnemu narodnostnemu izživljanju; pa poleg tega - tudi ustvarja! Kdo bi si mislil, da bomo avstralski Slovenci na pragu 1962. leta imeli prvo v avstraliji tiskano slovensko knjigo! Pa danes je tukaj. Ne v obliki na hitro spravljenega kakršnegakoli materiala, ampak lepa v obliki pesmi, ki so rasle z življenjem in bile izklesane s umetniškim kladivom skozi čas. Če bi me kdo vprašal za največji uspeh naše dejavnosti skozi tri četrtine, bi mu lahke volje odgovoril: Prva slovenska knjiga! Kajti to ni samo knjiga, je užitek, ki ga ima lahko vsakdo, ki pesmi vzame za takšne kakršne so, ne glede na to, da je knjiga tiskana kot prva v Avstraliji, umetnostne in vrednostne.

Rojaki, podprite to knjigo z nakupom! Dala vam bo vse tisto kar vam dobra pesem more dati! Podprite slovensko pisano besedo v tujini in vzemite zbirko ne glede na vaše idejno prepričanje!

PO VIKTORIJI . . .

P. Bazilij O.F.M.

* Najprej bi iz srca cestital nasi uciteljici Anici Sernecevi za lepo uspelo PRESERNOVO PROSLAVO, ki so jo na tretjo nedeljo v januarju priredili otroci SLOVENSKE SOLE. Otroke pripraviti za oderski nastop ni lahko, pripraviti izseljenske otroke pa je zaradi jezika in razdalj se tezje. In vendar so nam pripravili nasi mali prijetno urico, katere ne bomo zlepa pozabili. Mislím, da je bila to PRVA Presernova proslava v Avstraliji.

Zahvalim se za sodelovanje vsem starsem nasih solarjev, zahvalim se gdc. Rozini Zizek in Anckinemu bratu Stefanu za vso pomoc. Tudi nasemu slikarju Francetu Benku nasa topla zahvala, da nam je takoj rekel "Da!" in nam na prosnjo zadnji trenutek naslikal Preserna. In prisrcna hvala tudi Ursicevi druzini iz Yarraville, ki je nastopajoce otroke po predstavi razveselila s pecivom. Vesel sem, da ima Slovenska sola toliko prijateljev.

Polna dvorana je pokazala, da se nasi rojaki res zanimajo za uspeh Slovenske sole. Otroci nas tudi tokrat niso razocarali. Zeleti bi bilo samo, da bi jih bilo vec. In bi jih tudi lahko bilo, ko bi se vsi starsi zavedli, kaj bo otrok s tem pridobil in koliko lepih spominov na mladost bo ohranil. In ohranil bo tudi - pa cetudi omejeno - znanje materinskega jezika, ki ga zal ze prva generacija izseljencev tu v Avstraliji tako pozablja. Kakor smo videli to leto, nihce od obiskovalcev Slovenske sole ni zaradi nje slabse koncal svojo redno angleško solo. Ravno narobe: um se bistri in uspehi tudi v redni soli ~~ne~~ bodo izostali.

Otroci bodo za svoj trud nagrajeni s tem, da jih bomo na prvo nedeljo v februarju peljali na piknik v Anekie pri Geelongu, kjer bomo obiskali Dezelo pravljič. Bo lep dan tako za otroke kakor za starse. Odhod bo izpred cerkve v Burnley po slovenski masi. Upam, da bomo imeli lepo vreme, saj otroci ze molijo zanj in komaj cakajo nedelje.

* O polnocnici ne bom nic rekel. Kdor se jo je udeležil, vam lahko pove, kako je bilo. Zahvalil pa bi se rad fantom slovenskega hostela, kajti le njim gre za sluga, da je bilo lepo pripravljeno za sveto maso na prostem. Tudi pevci so se postavili in jim gotovo ni zal truda, da so hodili k vajam. Vabim nove pevce, da se zboru

pridružijo. Vaje so v Padua Hall-u sleherni torek ob sedmih zvečer. Zdaj so na vrsti postne in seveda velikonočne pesmi, saj čas kar hiti...

* Poroke so si sledile takole: Dne 16. decembra sta pri Mariji Pomagaj v Kew podala roke Slavko KREGAR in Anica CINC, ki sta že kot zarocenca prisla pred enim letom v naš hostel. Slavkova mama nam kuha, Anica pa ji pomaga. Slavko je rojen v Doljnem Zemonu, fara Trnovo, nevesta pa je Bakovcev. Veseli smo, da bosta tudi po poroki ostala med nami. - 27. dec. beleži poroko v Elsternwicku, kjer je Franjo TKALCEVIC (iz Bosiljeva) dobil za zeno Rozino STANKO, doma iz Trnja (Crensovci). - Naslednji dan pa je v East Melbourne Janez GRABUSNIK rekel "Hočem!" Ellen BECKMANN (iz Salzburga). Janezova rojstna zupnija je Sv. Lenart v Slov. goricah. - Isti dan sta si v Hawthornu obljubila zvestobo Marijan NANUT (iz Podcerkve pri Rakeku) in Milena TRUDEN (rojena v Franciji, a zato nič manj Slovenka). - 30. december je videl slovensko poroko v South Yarra, kjer je Jozef HRIBAR (iz Trnja, Slov. Prim.) dobil za zeno Marijo SAMSA (iz Sembij, fara Knezak). - In isti dan sta si podala roke v North Fitzroyu Ivan BARAT (iz Hotize) in Marija GRAMC (iz Hrastja pri Cerkljah). V Ballaratu pa sta pred oltar stolnice stopila Stanko MAMILOVIC in Vera KOVACIC. Prvi je iz Jelovice v Istri, nevesta pa iz Zajelsja pri Pregarjah. - Zadnji dan leta beleži poroko pri Mariji Pomagaj: Anton KURET (iz Golca, Istra) je dobil za zeno Katico HRASTOVCAK (iz Tomasnice, Hrvatska) - 6. januarja je bila spet poroka v South Yarra: zeninje bil Ivan BUTKOVIC (fara Vodnjan, Istra), nevesta pa TEREZIJA TOMAZIC (fara Marijono Celje).

Vsem parom obilo bozjega blagoslova na pot!

* Ne verjamem, če bom mogel vse krste spraviti na to stran: IGOR BORIS (krščen 17. dec.) je sin Alojza SELESA in Teodore r. Celigoj. MARIJA je ime hčerki Rafaela SABEC in Jozice r. Grl (krst 24. dec.). V Geelongu sem krščeval 23. dec.: SONJA je hčerka Marjana ROŽANCA in Ane r. Wdowin, SRECKO JERNEJ pa sinko Marjana KONTELJ in Ivanke r. Bole. - FRANCA JOZEFA sta dobila Jozef KASTELIC in Slava r. Zajc, LORETTO MARIJO pa Nino BURLOVIC in Bruna r. Jelenic. - Zadnji dan leta so krščevali v družini Ivana VADNJALA in Stefanije r. Fabec: ANCKA ji bo ime. Hčerka Antora TOMSICA in Ivanke r. Ludvik pa je MAGDA. - Prvi januar beleži krst MARGARETE MARIJE, hčerke Anteja TROSICA in Marije r. Sosic. - Vsem čestitke! Ostali pa drugič!

ROJAKI PIŠEJO . . .

Slovenski klub Melbourne se zahvaljuje vsem rojakom, ki so mu čestitali božične praznike in Novo leto 1962. Med prejetimi čestitkami objavljamo naslednji dve od družine Šajnovič in g. Možina.

* * *

Toronto, 15. 11. 61.

Cenjenim odbornikom SKM!

Prav z veseljem se Vam oglašava z nekaj vrsticami. Zahvaljujeva se Vam za redno pošiljanje Vestnika, ki nama poda mnogo zanimivih novic iz najine prejšnje domovine Avstralije. Istočasno izrekava iskrene čestitke k Vašem napredku ob novi obliki Vestnika, kakor tudi vsem odbornikom, ki so zvesto sprejeli kakršnekoli funkcije vodboru. To dovolj dokazuje, da so se med Vami rojaki, ki prostovoljno in brez obotavljanja žrtvujejo svoj dragi prosti čas za slovensko skupnost. Le tako naprej, dragi rojaki, in dosegli boste kar ste si zadali!

Iskrene pozdrave vsem odbornikom in sočelavcem Klubu!

Sorojaka Jožica in Stanko
Šajnovič.

*

Drugo pismo je od gospoda Možina:

Upravi SKM!

Želim ustanovi, kakor tudi društvu, kar največ uspeha, številnejšega odziva in še večjega poleta v Novem letu 1962!

Čestitke in lep pozdrav! Enake pozdrave tudi od brata!

Tomaž Možina

I Z P I S A R N E S K M

(Leopold Jauk, taj.)

*** Naprošamo vse člane SKM, ki še niso poravnali (predplačali) članarine za koledarsko leto 1962, naj to čimprej store. Članarino lahko plačate osebno ob sredah zvečer v Slovenskem domu, 371a Park Street East, Princes Hill (North Carlton) ali pa pošljete po pošti.

Nikar ne odlašajte in ne čakajte ponovnih opominov, ker s tem povečate Klubu samo delo in nepotrebne stroške. Letna članarina znaša £. 2/0/0 za družino (ne glede na število mladoletnih članov družine izpod 18. leta starosti) ter £ 1/00/0 (ena funta deset šilingov) za samske člane. Z rednim plačevanjem članarine boste pripomogli vsaj delno kriti stroške klubskega glasila Vestnik in s tem nastale poštnine. Če ste slučajno v finančni ali kaki drugi krizi, Vas prosimo, da nam to sporočite in Vas bomo počakali, morda pa celo pomagali.

*** Naprošamo vse, ki nam pošiljajo denar po pošti v obliki Money Order-ja, naj prilože odrezek Money Order, ki ga dobite na pošti, v pismo, kajti brez odrezka denarja ne moremo dvigniti.

*** Srečolova iz tehničnih razlogov ni bilo mogoče izvesti, ker je bilo prodanih premalo srečk. Vse rojake, ki so bili v posesti srečke smo pisмено obvestili in jih naprosili za vrnitev srečke, nakar jim bomo vrnili denar. V pismu je bilo navedeno, da je rok za vrnitev srečke štirinajst dni od datuma prijema obvestila, v nasprotnem slučaju srečke oziroma njih vrednost pripade v korist Slovenskega doma. Prodanih srečk je bilo 78. Za 25 srečk smo vrnili denar, 44 oseb srečke ni vrnilo. Vse nevrnjene srečke proglašamo za neveljavne.

Slovenskemu domu so srečke darovali z izjavo: gg. Stanko Pavletič, Bogomir Jesenko, gospa Pribac, Tone Slavič, Drago Černe, Slavko Kregar, Tone Vogrin in Alojz Asenberger ter Ciril Čampelj. Vsem prav lepa hvala!

*** UO SKM in pripravljalni odbor za zadnje Silvestrovanje se vsem rojakom in rojakinjam, ki so kakorkoli pomagali pri Silvestrovanju tem potom najlepše zahvaljuje. Posebna zahvala gre vsem spodaj omenjenim osebam: gg. Stanku Hartman, Johny Čar, Martinu Pečak, Jožetu Žužek, Vinku Molan Jnr., Francu Šivec, Stanetu Hauptman, Karlu Barba, Jožetu Vogrinčič, Ivanu Zupan, Antonu Krizanič, gospe Tončki Vučko, gospodični Štefki Premrl, gospodični Mariji Horvat, gospodični Ivanki Horvat, gospe Rezi Križanič, gđc. Regini Zorjan in gg. Janezu Bornšek, Andreju Vučko, Ignacu Horvat, Stanku Makoter, Viktorju Čar, Cirilu Čampelj in Jožetu Milič.

Še enkrat: Prav lepa hvala! (In se priporočamo! Ured. prip.)

K O S E U S T A V L J A M O O B K L U -
B S K I H V P R A Š A N J I H
(Urednik)

Slovenski klub ... ? Brez dvoma nam veliko pomeni, morda se niti toliko ne zavedamo. Če bi se vprašali: Kaj, če Kluba na bi bilo, če ne bi imeli svoje skupnosti, bi našli na bridko resnico, da bi bili veliko bolj osamljeni med množico narodnosti, ki se nahajajo v Avstraliji. Pa tudi za marsikakšen pogovor bi bili prikrajšani, če že hočemo z vseh strani gledati realno na našo klubska in neklubska javnost. In spoznali bi, da moramo organizirati, da moramo začeti graditi in prepričan sem, da bi bilo veliko več vzajemnosti, .sloge in kooperacije kot je sedaj, ko imamo nekaj ustanovljenega in delajočega v korist nas vseh. Vsekakor prihajamo velikokrat, celo premnogokrat v nasprotstva: naša mišljenja se križajo, zavračamo eden drugega, govorimo o klubska delu in vidimo same napake in nepravilnosti, vidi mo tuje napake, svojih ne ali pa jih ne priznamo, v klubska delu vidimo napake in nepravilnosti, zapaža se odraz nedemokratičnosti in slabičstva v skupnem delu; le malokrat pa vidimo tudi koristi. Včasih smo ljudje, ki se z besedami samo igravamo. Drugič se jezimo na vso slovensko javnost, ki ni dovolj zainteresirana in ki da je nevezgajena za skupnost. Ne razumemo teh naših ljudi, bi dejal. Je vse bridko, pa je resnično.

Kaj bi morali vedeti, da bi se temu ognili? Malenkost. Morali bi spoznati, kaj je prava svoboda - govora in mišljenja -, kaj je demokracija! Pa vse kaže, da tega prevelikokrat ne razumemo; ker če bi, bi naša križajoča se mišljenja vezala, ne pa razdirala. Načelo svobodnega mišljenja in prepričanja ter demokracije pravi: Če tudi vidiš tuje mišljenje za nepravilno, ga ne pobijaj, ampak dokazi svojega pravično mirnim demokratičnim potom in s spoštovanjem do tujega mišljenja kakršnokoli je. Koristi debate. Vsak človek ima pravico, ne da bi bil oviran pri tem, iznesti svoje mišljenje in ga brez negotovanja drugega mišljenja (druge osebe) dokazati in utemeljevati.

Vzemimo v primer Klub: Nekdo iznese svoje mišljenje, drugi ga s skokom pobije, ne da bi počakal utemeljitve mišljenja. Oba sta si miselno navzkriž, lahko tudi idejno. Ali pa je drugi imel že opravka s podobno stvarjo in se mu ne vidi vredno stvar "rešetati". Torej brez vsake diskusije in tudi demokracije! Pobiti je odšel kot slabič, si cer morda ne po svoji krivdi. Ključ je Slovenski klub in vso skupnost, zaklel se, da pri klubu, za klub in s klubom ne bo več. Drugi se je morda samo zmagovalno smejal in si morda zase mislil nadmoč svoje volje oziroma svoje nadmočnosti ali "avtoritete". Premagani je zares in za vedno odšel, čeprav ni bil napačen človek, brez napačnih idej, ima svojo narodnostno zavest in ljubezen do skupnega dela. Sposoben je tudi marsikaj narediti, pa vse zakorenini vase. Vidi napako v Klubu, ki je v tistem vodstvu, ki ga je pobilo, pobilo brez nadaljnega. Drugisi je pridobil morda večjo "avtoriteto", ker je bil bolj energičen in podobno.

Ostali je pri Klubu in dela. Končno se vse pozabi (mislim v krogu klubskih delavcev). En je ostal, en je odšel. Pa to ni točno, praktično ne! Vsak ima svoje ljudi: znance, prijatelje in simpatizerje, ki jih pozna in oni tudi njega. Med temi ljudmi nastajata sedaj dva tabora, ki sta si miselno nasprotna, - bolj točno, glede na Klub nasprotna. Nekaj časa je ta ogenj dveh nasprotij prikrito tleč, pa slej ko prej zažari in zaplemeni z zublji nasprotstev, ki so delno lahko realna, a tudi večkrat prekaljena z mršnjo in - umazana. Nastajata tabora, ki pa ju ne moremo imenovati klubovci in proti-klubovci, ker dejansko v klubskem jedru ne najde nobeden proti ideje in vidita (oba tabora) v zelo dobrem vodstvu ali pa v skrajno napačnem. Največkrat niti eno, a niti drugo ni res. Torej ne tabora klubovcev in proti-klubovcev, ampak klubovcev in ne-klubovcev se porajata med slovensko javnostjo.

Tu je sedaj razkol in ovira skupnega dela in načrtov ter idej, merilo uspehov in podobno. In zakaj? Ker niti eden, niti drugi ne pozna, kaj je svoboda mišljenja in govora in kaj je demokracija ter kaj imenujemo v praktičnem življenju pikolovstvo. Tisti, ki je odšel je celo morda poznal načela svobode in demokracije, pa je bil pre malo energičen. Brez dvoma, tisti pa, ki je ostal in odločno zabil onega drugega, ni poznal in ne bil na tem, kaj je svoboda in kaj je demokracija v človeški praksi, ali da bi tezo izpeljal na demokratičen način in spo toval tuje mišljenje.

Ljudje se sprašujemo: Kje so tisti ljudje, ki so tako delali pri Klubu, ki so celo ustanavljali Klub in zdaj so pri strani? Prideš v stik z enim in drugimi in vidiš, da so bili vmes takozvani "osebni spori" - križanja mišljenj in idej ter smernic v delu itd. itd. .

Dobro. Slovenski klub je nepolitična, toda narodnostno kulturna družabna in in socialna ustanova, postavljena na demokratični osnovi v korist skupnosti. Slovenski klub Melbourne zastopa in ve, da smo Slovenci narod s svojo zgodovino, s svojim kulturnim in etničkim o - beležjem. Še eno ve Slovenski klub, da sta narodnost in državljanstvo dve različni stvari. Ko govorimo o državljanstvu ali celo o idejah države v katero bi spadala Slovenija, ne bolje, kateri bi se podlegla osebnost posameznika, so to popolnoma osebna mišljenja, ki pa ne smejo prodreti v življenje Slovenskega kluba kot takege, saj ne smela bi nobeno-stransko. Absolutno ne! Vsak klubovec ima lahko svoje politično prepričanje, ne sme ga pa vmešavati v klubsko delo. Pusti svojo politično malho doma, ko odhajaš na klubsko dnino, pa tudi vsako strankarsko, bi moralo biti načelo v borbi proti strankarsim in političnim vmešavanjem v Klub. Tega ne bi smeli vmešavati niti odkrito niti prikrito. Končno takšnih zapašanj v Klubu ni opaziti, pa vendar tudi o tem se sliši v javnosti.

Ozrmo se v domovino. Slovenija je danes v federaciji Jugoslavije. Vodi in vlada ji edina dovoljena partija - komunistična. Mi vsi, ki smo morali iti, smo bili posredno ali neposredno oškodovani od nje, materialno ali duhovno, zato smo šli in smo brez dvoma proti-komunisti. Torej komunističnih mišljenj nimamo. Ali pa demokratičen in svoboden človek ne sme imeti svojih drugih prepričanj, pa tudi političnih, če jih ne nosi v klubsko delo, oziroma pušča politično malho doma, ko odhaja na klubsko delo in za Klub? Li morajo biti ta privatna mišljenja vzrok razkola? Ko pri Klubu naletimo na takšna vprašanja, bodisi v obliki osebe ali organizacije, ali ne bi bilo demokratično obdržati svoje mišljenje, pa tudi razumeti drugo stališče?

Lahko bi prijateljsko šli naprej brez ovire in ne bi se bilo bati niti obtoževati, da je Klub političen, da zagovarja to ali ono politično smer, bodisi na odnos državljanstva ali for miranih strank - niti ne obtožb, ki žal prihajajo, da je Klub strankarska in celo komunistična organizacija, kar lahko pobije vsak trezen demokratičen in pošteno mislec človek. Je pa resnica, da je Klub zelo previden in celo kar se tiče sodelovanja z ostalimi društvi bodisi slovenskimi bodisi katerimi drugimi, celo prep previden. Na te stvari bomo morali več misliti in položiti več moči in dela za boljši uspeh kluba in tudi za medsebojno sodelovanje med nami samimi kot ljudmi in skupnostimi. Seveda svojo nepolitičnost in absolutno nestrancarstvo pa m o r a m o obdržati popolnoma.

Stari pregovor pravi: Kdor dela, dela tudi napake. Ta pregovor še drži. Prav gotovo, da tudi Slovenski klub Melbourne ni brez napak. Žal, za premmoge, ki nekatere trdijo - ravno tistih pa ni. So napake, pa ne v poslovanju, kot se naši ljudje premmogokrat oslonijo na nje (največkrat za izgovor), temveč v pomankanju izpeljevanja idej do kraja in v nasprotjih, ki nas ločujejo med seboj zaradi včasih nedemokratičnih ravnanj in spoštovanj. Je pa tudi res, da je v delu veliko veliko polovičarstva. Tema služi izgovor, saj je prostovoljno in zaen stonj. Pa tega ne bi smelo biti. Vsaj idejno prepričan človek takšnih izgovorov ne bi smel poznati.

Pač vsi si bomo morali zapomniti pravila demokracije, svobode govora in mišljenja. Pozabiti tudi na marsikar kar je bilo in še bo (v skupnem delu se velikokrat naleti na krišpotja) in pozabiti na razne smernice iz starih in modernih časov ter vzeti divljenje naše skupnosti tako praktično kot v resnici je. Morali se bomo naučiti, da ima vsak svojo svobodno voljo in to voljo spoštovati (ne brutalno pobijati, pa tudi ne žrtvovati svoje lastne), pa se bomo našli v slogi in olajšali ter izboljšali naše skupno delo. Med nami naj vzklije spoštovanje, zamre naj brutalnost in ostane naj ista ljubezen do narodnostnih prvin, kot jo ima, prepričan sem, vsak izmed nas. Čeprav navidez ne pa globoko zakoreninjeno nekje, kjer je vir ljubezni, svojstvene, neumrljive in prirojene - narodnostne, pa se bomo našli v obroču strnjeni v prijateljstvu, demokraciji in svobodi. Naše delo in naša misel sel pa bo letela kot svobodna lastovka v kraje, kjer ji bo godilo. Našli bomo odgovor na mnoga vprašanja in prišli nasproti mnogim uspehom!

To je nekaj, kar nas bo moralo zanimati, če bomo hoteli sloneti k večji složnosti in sodelovanju ter sprostiti tisto kar smo zakoreninili vase!

* * *

JE VAŠ OTROK UČENEC SLOVENSKE ŠOLE ? ŠE NI PREPOZNO, DA GA VPIŠETE , MORDA JUTRI BO ?! ALI STE POMISLILI NA TO, KAJ MU ODVZAMETE , ČE GA PRIKRAJŠATE ZA VAŠ JEZIK, O MATI , TVOJO GOVORICO. USPEHI UČENCEV ŠOLE NAJ TI POKAŽEJO POT IN TE OPOMNÍJO, DA JE TVOJ OTROK PRIKRAJŠAN
ZA NEKAJ KORISTNEGA!

Vestnik je začel s to številko s to rubriko, ki bralcem pokazala pot v svet tujih in domačih umetnosti. Kot za začetek smo izkoristili indijsko gledališče in njegovega glavnega predstavnika, ki se je rodil pred sto leti in umrl pred dvajsetimi leti. Ime mu je RABINDRANAT

THÁKKUR.

*

RABINDRANAT THÁKKUR IN INDIJSKO GLEDALIŠČE

Indijsko-bengalski pisatelj Rabindranat Thákkur (1861 -1941), - čigar ime stolnici rojstva je posvetila Indija leto nje leto, ni le eden izmed njenih najznamenitejših dramatikov, marveč tudi obnovitelj velikih tradicij starega klasičnega indijskega gledališča, hkrati pa reformator sodobnega gledališča. Tradicija indijskega gledališča sega daleč nazaj v stari vek, podobno kakor klasično kitajsko gledališče. Za razliko od zadnjega pa je indijsko gledališče in seveda tako tudi njegova dramatika bolj lirično kot pa kitajsko. Bolj je usmerjeno v lirske meditacije in občutja, medtem ko je klasična kitajska meditacija izrazito usmerjena v dramatičnost. Prav tako pa je tudi staro klasično indijsko gledališče sintetično, ker zajema v svojo umetnost vse panoge od stiha do proze, petja, plesa, pantomine, recitacije, stiha in govora.

Pantomina ima še danes v Indiji velik pomen tudi kot samostojna gledališka zvrst, ki ne pozna jezikovnih razlik in mej, kar je v današnji Indiji (pravilneje v Indijski uniji), v kateri je združenih 15 dežel, še posebej važno. Gledališko življenje in ustvarjanje se je z osamosvojitvijo Indije izredno poživelo in razširilo ter zajema tako staro klasično gledališče (sanskritska dramatika), kakor sodobno v zahodnem smislu pojmovano gledališče, hkrati pa tudi moderno ljudsko gledališče.

V modernem gledališču ples sicer ne zavzema več tistega mesta, kakor ga ima v klasičnem, toda še zmeraj je pomemben sestavni del gledališke predstave, saj pri uprizoritvah starejše dramatike. Indijski gledališki ples ima svoj jezik, svoj govor, ki ga indijski gledalci poznajo že iz tradicije. Njegove kretneje so simbolične, so govor in pojmi, ne zgolj artizem, kakor se zdi neindijskemu gledalcu, ki vidi le obliko in linijo geste ali giba, ne zaveda se pa, da je vse to "nemi", plesni govor simbolov in alegorij, čeprav se je Thákkur v marsičem približal v svoji dramatici načinu evropske dramatike in gledališča, je vendarle ohranil še to in ono iz klasičnega indijskega gledališča, zlasti pa je ohranil simboliko izraza. Pri tem ne gre zgolj za dramatično literarnih sil, marveč prav tako za odersko izraznost.

Zaradi simbolike so nekatera njegova dramatska dela za nas tež-razumljiva, kar pa v času ekspresionizma niti danes, ko živimo povno v dobi velikega razmaha abstraktnih umetnosti, nikakor ne ovi-
da ne bi mogli sprejemati tudi teže razumljivih Thákkurovih dra-
tskih del. Njegov dramatski okus je presej obsiren in raznovrsten,
prav je znan izven Indije le v manjšem izboru, skoraj nič pa ni
no, da je bil Thákkur sam tudi režiser in igralec, čemur se ni
povedal niti v poznih letih svojega življenja, saj je zadnjič nas-
opal kot igralec še leta 1936 (imel je takrat že 75 let) v lastni
gri "Oboževanje plesalke", Za naše pojme je to nekaj nenavadnega,
er se pač vidi v gledališču in igralcih še zmeraj nekaj "komedijan-
tega", medtem ko je gledališče ohranilo med indijskimi narodi še
edno nekaj pravečanege in obrednega. Zato za indijce ni bilo nič
osebnege, da je njihov največji pesnik novejšega časa, pisatelj,
dramatik, glasbenik, filozof, narodni prebuditelj in razsvetljevalec
abindranat Thákkur nastopal tudi kot igralec. Njegova igralska spo-
bnost, kakor poroča novejši indijski dramatik Balvant Gargi v svo-
knjigi o indijskem gledališču, je bila nadpovprečna, saj je 30-let-
k z uspehom igral starega duhovna Raghupatija v lastni igri "ZRTVE-
ANJE", ki jo je uprizoril v rodnem mestu Kalkuti, s šestdesetimi
eti pa je igral Džai Singa Raghupatijevega mladega učenca, ki ga
čitelj prepriča, da so žrtve potrebne, ko pa vidi umirati svojega u-
čenca na oltarju boginje vojsk Kali, pa se zgrozi. Odreče se slepi
okorščini boginji in razbije njen kip.

Izročilo pravega, klasičnega indijskega gledališča sega daleč
nazaj pred našo dobo, v njegovih početkih pripoveduje posebna legen-
a: Ko je svet prešel iz zlate dobe v srebrno in so se ljudje izživ-
ljali v raznih strasteh (v ljubosumju, jezi, lakomnosti, poželju itd.)
in zabavah je bog Indra dejal Brahma, stvarniku vesolja: "Potrebuje-
mo nekaj, kar bo ljudi odvrnilo od grehot in jih zaposlilo. Nekaj kar
bo hkrati za uho in oko. Ker nižje kaste ne razumejo tirih ved (We-
a), izmislil si novo, ki bo govorila vsem ljudem in bo last vsch lju-
di."

Že ta del legende priča, da boji gledališče demokratična usta-
nova ne oziraje se na razrede in kaste, ki jih je bilo v Indiji zme-
raj veliko.

Brahma, stvarnik vesoljstva, se je takrat vsedel, zamislil in
iznašel n a t j a v e d o, sveto knjigo indijske dramaturgije. Iz
vsake izmed tirih svetih knjig je vzel nekaj: iz r i g v e d e go-
rjeno besedo, iz s a m a v e d e petje, iz j a d š u r v e d e
imično umetnost in iz a t a r v a v e d e pa čustvo. Brahma je
dejal Indri: "To knjigo izroči tistim med bogovi, ki so spretni in
čeni, ki nimajo treme in so pripravljeni na trdo delo."

Ko je Indra slišal te besede, se je s sklenjenimi rokami poklo-
nil pred Brahma in odgovoril, da bogovi niso niti s osobni, da bi
sprejeli to knjigo in jo spremenili v dejanje, niti je nemorejo razu-
meti in jo rabiti. Niso sposobni, da bi kakor koli počeli z dramo. Le
modreci, ki poznajo skrivnost in ki so v svojem življenju premišlje-
vali in se pokorili, so tako večji, da bi mogli n a t j a v e d o
spremeniti v dejanje."

In tečaj je Brahma naučil Bharata Munija, velikega modreca, dra-
maturgijo. Ta pa jo je izročil dalje svojim sto sinovom. S tem je Bha-
rata Muni, režiser bogov, prinesel nebeško natjavedo iz nebes na zem-
ljo, človeku v uk in prid."
(Dalje prihodnjič.)

Reportaža o potresu v Dalmaciji.

Bila je ura kuhanja, krajših sprehodov, pogovorov in otroške igre. Nekaj po enajsti, v nedeljo, sredi dalmatinske zime.

Clovek si sedaj iz oddaljenosti deset tisoč milj ne more predstavljati, kaj prav za prav hoče pov dati Marjan Pašalič iz podpečí, ko pravi, da je začutil "pošastno eksplozijo", kaj Vjekoslava Lepica iz Podgore, ki je videla "meglo kamenja, ki je letel a z Biokova", kaj Aleksa Hristič iz Drašnic, ki je gledal kako leti čezenj "morje kamenja", in mislil da se ves svet podira. To vedo le tisti, ki so v krajih okrog Biokova preživeli potresni sunek osmih stopenj, kot so ga označili strokovnjaki. Kaj se pravz prav skriva za okornimi, pogosto zmedenimi in se vedno vznemirjeno skrajšanimi stavki v hercegovsko-dalmatinskem narečju, kaj lahko spozna vsakdo, ki je na ta ali oni način prišel tiste dni po nedelji, ko je zemlja se vedno vznemirjeno drgetala, na del jadranske obale, ki ga ima večina Jugoslovanov označenega v svojih počitniških spominih ali načrtih kot Makarsko primorje. Žakaj porušena naselja, iz nekaj metrov globokega morja štrleče skale, ki so bile še pred kratkim zagozdene nekje visoko gori v biokovskih pečinah, zasute in razkopane ceste, porušeni in izrvani telegrafski drogovi, polomljeno drevje in uničeni oljčni nasadi, več ton težke skale, ki so se ustavile pred hišami, ali pa ne, pobita živina, predvsem pa tisoči preplašenih ljudi, ki so ob vsakem, pogosto iz domisljije izvirajočem sunku in najmanjšem ropotu tekali iz hiš, ki jih je prašil nenehno se sipajoči omet, in se z grozo ozirali h goram, so s pošastno zgovornostjo dopolnjevali zmedena in skopa pripovedovanja o grozotah tistih prvih minut po enajsti uri.

Živali so začutile potres.

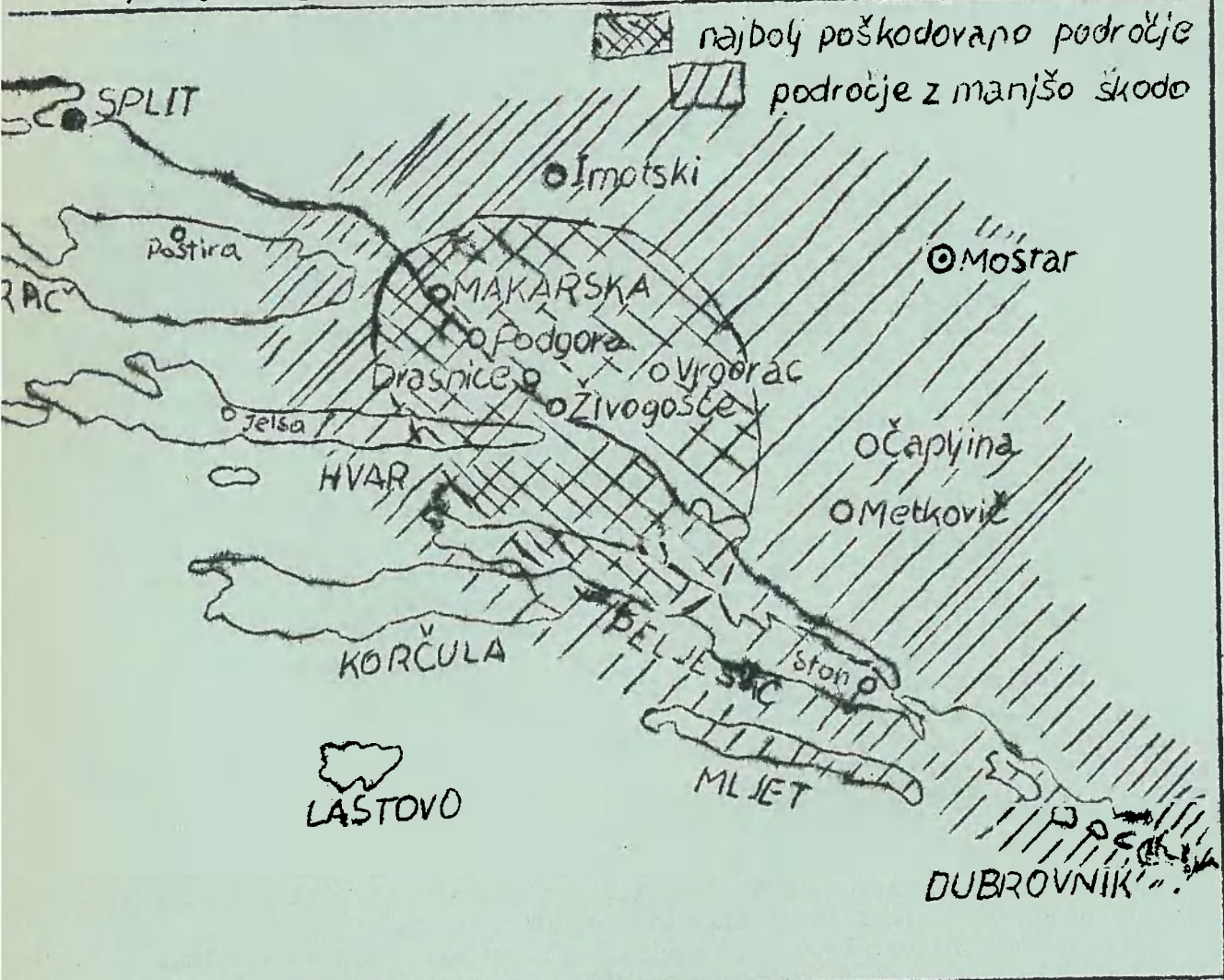
Najprej so se splašile živali. Ko je še povsod vladala lenobnost nedeljskega dopoldneva, so konji in osli vznemirjeno dvignili glava, z drgetajočimi nosnicami posegli k planini in se potem sunkovito skušali rešiti vrvi in hlevov, ovce so pričele vznemirjeno begati mokrog, psi pa so s podvitimi repi planili iz svojega drameža.

Ljudem ni ostalo časa, da bi se spraševali, kaj je z živalmi. Dvignilo se je zamolklo bobnenje, ki je prihajalo tam nekje iz gora, pa tudi njega niso utegnili prav zaznati, ko se je že v naslednjem hipu vse streslo. Stene so zaplesale, s stropov se je usul omet, bobnenje je postajalo vedno pošastnejše in medtem ko se je nekaterim zazdelo, da se je zmehljilo nebo, se je že vedno bolj približevalo uničujoče mendranje kamnitih plazov, ki so se nezadržno valili k dolinam.

Cloveku ni treba, da bi že kdaj doživel potres, da bi ga spoznal. Celo ljudje, ki na potres še nikdar pomislili niso, so ga takoj spoznali. In sredi rastočega bobnenja, ob nenehnem podnikanju tal in skozi nad ruševicami se hitano dvigajoči oblak prahu so pričeli med vriski, klici na pomoč, jokom in kriki bežati iz pekla tresoče zemlje in z gora valečih se skal.

Brezglavo so bežali iz hiš, tekali na cesto, potem naprej, nehote, k poljem, si iskali zaklonišča in varen, miren košček zemlje. A ga ni bilo. Potres je stisnil obroč, nikjer ni bilo trdnih tal, nikjer tišine, nikjer vedrega neba. Groza je daljšala sekunde v neskončnost.

Naslednji dan je Seizmološki zavod Srbije pojasnil, da je bil epicenter potresnih sunkov 300 kilometrov jugo-zahodno od Beograda, Geofizični zavod Hrvatske, da je bil 260 kilometrov južno od Zagreba, Seizmološka postaja v Titogradu, da je bil 190 km severozahodno od glavnega mesta Črne gore, nekje v trikotniku med Splitom, Sarajevom in Dubrovnikom. Seizmologi so tudi povedali, da je bil prvi in tudi najhujši sunek med 11. uro in 4 minute in šest.

Zemljevid področja okrog Biokova, ki so ga v nedeljo 7. januarja in v četrtek, 11. januarja prizadejali potresni sunki. Na zemljevidu sta označeni po ročji za veliko in manjšo materialno škodo. Podatki veljajo za stanje v petek, 12. jan. Manjši potresni sunki v z. dnjih dnih so močno prizadejali Ston in večji del Hvara.

sekund ter 11. uro in 24 minut, da so v Beogradu zabeležili najhujši sunek ob 11. uri pet minut in 5 sekund in sicer, da se je zemeljska skorja premak-

nila za 360 mikronov in da je v bližini epicentra imel potresni sunek moč osmih stopinj.

Verjetno je le malokateri med ljudmi, ki so preplašeni bogali po spodnikajoči se zemlji, vedel, kaj je to epicenter, kaj seizmologi, kaj mikronski premiki in kaj stopinje potresnih sunkov. Pa tudi kaj bi s tem. Sekund in minut nihče ni čutil, saj je že tako bilo vse tako neskončno dolgo. In ko se je zemlja končno umirila, ko se je ustavila še poslednja skala, so vsi vedeli, kako močan je bil potres in kje je bilo njegovo središče. Osem ali sto stopinj, to je bilo Ivu Marinoviču, Matu Puhariču, Marinu Andrijačeviču in še toliko in toliko drugim precej vseeno, zanje je veljalo le, da so že pred dvajsetimi minutami imeli hišo in da si zdaj lahko ogledujejo samo kupe ruševin. Seizmologi so lahko kasneje ugotavljali, da je bilo središče jugozahodno, južno ali severozahodno, oni so ga takoj nezmotljivo začutili: tam nekje v biokovskem masivu.

400 družin brez strehe.

Strah in panika so prisilili ljudi v svojevrstno drgetajočo otrplost na poljih in ob najbolj nenavadnih ter pogosto nevarnih zakloniščih. Pojemanje potresnih sunkov in potem končno pomirjena zemlja sta jim vrnila moči. Planili so nazaj k svojim hišam, iskali svojce, reševali ljudi, ki se niso pravočasno umaknili pred skalami in podirajočimi se zidovi, klicali, jekali, tavalili med ruševinami, obupano razkopavali, tamnili, ugotavljali škodo in v sebi skušali najti v nedolženo odklanjeni, odtegovani polni prihodnosti tisti čas, ko bodo spet lahko živeli kot pred tem potresnim sunkom, ki jih je v nekaj sekundah pustil brez strehe nad glavo, z uničenim premoženjem.

Pri vsed bolj ali manj enaki prizori, v naseljih in vaseh okoli Biokova, pa tudi naprej ob obali, navzgor in navzdol, pa tudi celo na otokih.

V razdežani Makarski, kjer je bilo poškodovanih več kot 75% hiš in kjer so zijale razpoke na 700 metrih nove asfaltirane ~~xxxxx~~ obale, so pričele stekati vesti. Prvi obračuni.

Toda zemlja se je spet vznemirila. Spet bobnenje, spet skale. Vnovič se je vse zamajalo. Ne tako močno kot prvič, toda kljub temu dovolj, da so se premaknile skale, ki so obtičale ob prvem sunku, dovolj, da so se sesuli nekateri razmajani zidovi in da se je nad naselji spet dvignil prah, dovolj, da je ljudi spet zajela panika.

In ljudem se je zazdelo, da se ta spet ponavlja v neskončnost. Vedno spet, vedno znova. Razburjenje, prestrašeno beganje, klici in kriki, jok, preplah in potem kratke pomiritve so že vzbivali videz pošastne monotonosti. Groza pred tem, kaj vse se še lahko zgodi, je daljšala sekunde in krajšala predahe. Do sonca so naštetili šest sunov, do naslednjega dne kar 21. In nikjer ni bilo konca. Ljudem se je zmešalo štetje.

Zdravstveni dom v garaži.

Toda iz panike srédi nenehnega drgetanja tal, je rasla organizacija. Prva pomoč, ugotavljanje škode, akcija preventive. Potres je razdejal Zdravstveni in dom in poškodovane so sprejemali kar v na hitro preurejeni garaži.

Prva ugotovitev: v vsej svoji tragičnosti je bil potres precej srečeh. Le ena človeška žrtev in le deset huje poškodovanih. Oročila o razdejanjih v naseljih Kotišana, Makar, Grubišič, Marasi, Marinovići, Živgošče, Drašnice, Veliko brdo, Sumići pa v Podgori, Makarski, ki so po časi prihajala, so samo ugotavljala ugotovitve o "srečnem potresu". Materialna škoda je sicer ogromna, po dveh dneh so jo že ocenili na več kot dve milijardi dinarjev, kar je za te pasivne kraje naravnost pogubna vsota, toda ura, ko se je začel prvi potresni sunek, je prepričala pravo tragedijo. Račun, koliko bi bilo pravzaprav žrtev, če bi se potres začel ob uri, ko bi bili vsi ljudje v hišah ali celo v posteljah, je prepošasten, da bi se ga splah kdo upal oprijeti.

Ob zori je spet vse zaplesalo.

V noči od srede na četrtek je večina ljudi okoli Biokova prvič povsem mirno zaspala. In potem je prišla šesta ura. Ljubljanska seizmološka postaja precizira: ob 6. uri 5 minutah in 54,9 sekunde. Ljudje so niso ozirali. Poznali so že vse te prizore. Podirajo se hiše, skale, ki divjajo v doline, zemljo, ki se spodmika. In potem bobnenje, kriki, jok. Vse se je ponovilo. Zaplesalo kot pred štirimi dnevi. Le da je bilo tokrat še huje.

Četrtkov potresni sunek kot da bi hotel opraviti vse tisto, kar nedeljskemu ni uspelo. Rušil je hiše, uničeval polja in nasade, podiral telegrafске drogove, trgjal električno napeljavo, zasipal ceste, odpiral razpoke v zemlji. Zahteval je tudi človeško življenje. Enaindvajsetletni delavec Emil Marinovič iz Podgore ni pravočasno zapustil postelje. Deset in deset laže in huje poškodovanih.

Spet je najbolj plesalo Biokovo, Drašnice, Podgora, Marinovići, Sumići, Tučepi in toliko drugih naselij je domala popolnoma uničenih. V Makarski je od nekaj več kot 4000 prebivalcev ostalo samo 200. Vsi drugi so se umaknili iz uničenega mesta.

Četrtkov potresni sunek je divjal tudi daleč okoli Biokova. Iz Metkoviča, Vrgorca, Imotskega, s Pelješca, iz Dubrovnika, z otokov poročajo o velikih razdejanjih in poškodovanih ljudeh. Kolikšna je dokončna škoda bo znano šele čez tedne.

Ali je res dokončna? To vprašanje bi človek lahko bral iz oči vsakega prebivalca potresnega področja. Sunki, ki so sledili prvemu, so res slabotnejši, toda nikjer jih ni bilo konca. In prebivalci so že onkrat štiri dni verjeli, da pomenijo dokončno pomiritev. In zato niso nič uporabiti te besede. Vanjo bodo verjeli šele, ko bodo tla že nekaj dni povsem mirna. Povsem pa šele, ko bodo odstranjeni najboljpošastni dokazi groznih dni. Pa še tedaj bo ostal spomin, spomini, za katere bo vsakdo, kljub vsej zgovornosti našel primerne besede.

Mnenje ljubljanskega geofizika asistenta Ribariča:

93 odstotkov vseh potresov na zemlji je tektonskih, to pomeni, da so posledica sil zemeljske notranjosti. Tako tudi oba potresa okoli Biokova. Moderna znanost o potresih smatra, da je neosnovano spravljati v zvezo s tektonskim potresom kakršnokoli delovanje od zunaj, kot povečani zračni pritisk ali veliko količino padavin. Ljudi statistiki in iskanje zvez med zunanji silami in poznanimi potresi iz novejšega časa in iz zgodovine niso pripeljale do nobenih rezultatov. Pri tektonskem potresu gre za zdrs dveh zemeljskih plasti druga ob drugi in za takšen pojav ne moremo iskati zunanjih vzrokov, še celo ne v povečanju zračnega pritiska.

OGNJENI ZUBELJ IN TVOJA POMOČ
(B. Senar)

Spominjam se filma Rdeče nebo nad Montano. Gledal sem ga kot srednješolec v enem izmed ljubljanskih kinomatografov. Navadna ameriška filmska zgodba. Filmsko platno je prikazovalo goreči gozd in ljudi, ki se trudijo, da bi ogenj pogasili. Nebo je bilo res rdeče. Še v dvorani nas je zajela groza tega gozdnega požara, ki ga morda nikoli ni bilo. Še dolgo potem smo se s prijatelji pogovarjali o filmu in sklepali vse mogoče možnosti in lastnosti ognja - požara. Končno je tudi ta filmska zgodba zamrla, kot toliko stvari, ki se porajajo v našem življenju in so samo časovne.

Ko sem zagledal v zadnjem požaru, ki je zajel najbližjo okolico Melbournu gmote dima, ki so se valile v mesto in se nato izgubljale nekje v zračni prostornosti, mi je ta pozabljena filmska zgodba zopet prišla v spomin. Misel je preplula, kako hitro se filmske zgodbe pojavijo tudi v naše življenje. Dnevno časopisje je poročalo, kako neusmiljeno ogenj uničuje ene najlepših predelov Viktorije, kako ostajajo družine brez streh, premoženja, kako izgorevajo človeške kosti in kako se končno človek uporno bori proti zubljičastemu sovražniku. Ne, pa ne more pomagati; kot velikokrat premočni sovražnik ogenj žge in prodira, goni v umik kot v porog človeku, kot da hoče ta živo mrtva sila reči: Kaj mi moreš, na, bojuj se z mano. Časopisje poroča o črnem januarju. Radio postaje kličejo na pomoč...

In pri vsem tem se dogajajo stvari, ki niso niti najmanj človeške, kje šele humane! In vendar se vsak sprašuje, kje bi lahko pomagal. Kje, kje, da kje. In marsikateri, ki se tako vprašuje, morda nevede več škoduje kot bi pa mislil koristiti.

Področje pred ognjem je polno natrpano: ljudi avtomobilov - delavnih prizadetih in "firbecv". Ti zadnji so najbolj hrabri in nasilni. Hočejo v skrajno bližino ognja. So v limuzini, pa bodo lahko pobegnili, tudi takrat ko se bo ogenj širil z brzino petdeset milj na uro. Tolst možak z nekaj damami in par otroki se preriva v neposredno bližino. Limuzina se med množico vozil preriva naprej. Tukaj ne veljajo prometna pravila. Za njim je kamion z vodo, morda avto z gasilci, ki mu so zaprli pot. Ogenj se širi, domovi gorijo, morda tudi človeka liže plamen in nihče ne more pomagati, ker je oni "firbec" zaprl pot. Morda se hoče slastno naužiti groze dežele. ne. On se tega ne zaveda. On sploh misli o drugih stvareh. Kako bo jutri ali še danes pripovedoval z očmi polnimi usmiljenja in besedami polnimi groze, znancem o strašnem požaru, ki ga je videl. Ne bo pa povedal, da je bil morda vzrok izgorjenemu domu, zgorelemu človeku. On nato niti pomisli ne bo. Ali mar na to pomisli tisti, ki z očmi polnimi groze in besedo polno usmiljenja gleda proti dimeči se gmoti in govori sosedu o grozovitosti, v rokah pa drži debelo cev iz katere curkom po ne potrebnem teče voda. Tam nekje pa goreča snov vpije: - vode!

Ali ne bi vsak najlepše pomagal, če bi pomislil na te stvari, pustil na trenutek "firbec" in šel tam, ko je potreben, ne pa nadležen. So stvari, ki terjajo pomisleka!

V A B L J E N I
NA IZLET S PRAVO ZABAVO!!! ...

Slovenski klub Melbourne Vas vljudno vabi na IZLET S PRAVO ZABAVO, ki bo dne, 3. februarja, (sobota) v South Warrandite Hall. Preskrbljen je prevoz z avtobusi, ki imajo odhod ob 2. uri popoldne izpred Slovenskega doma, ob 2.30. uri izpred kina STATE, Flinders Street, City in ob 2.45. uri iz Kew Junction.

Cene prevoza z avtobusi, vključene s stopnino za zabavo so:

člani SKM ... 15/-, za nečlane ... 20/-.

Vse osebe, ki se mislijo zabave udeležiti z osebnimi vozili, prosimo, da se prijavijo na Upravo SKM, zaradi boljše organizacije izleta in posebno zabave ter dovoljne preskrbe. Cena za vstop dvorano je za vse tiste, ki se bodo zabave udeležili privatno 5/-.

Prijave za to zabavo sprejema Uprava kluba do 1. februarja 1962.

Za pijačo, jedačo in orkester preskrbljeno!

Zabava bo trajala do polnoči.

Potovalo se bo iz mesta po Victoria St., Kew Junction, High St., Buleen Rd., Templestowe Rd, Warrandite Rd, skozi Warrandite, Five Point Rd. in nato po Hall Rd, ki Vas pripelje do dvorane.

Dvorana ima igrišče in je veliko večja kot v Wandin East.

Vabljeni!

P R I J A V N I C A

Ime in priimek, član Skm.....;

število udeležencev izleta, članov

nečlanov Navedite kraj avtobusne postaje, kjer se boste priključili

Potujem s privatnim vozilom Prilagam voz-

nino in vstopnino v znesku

za oseb.

Podpis;

Zgornji obrazec odreži in pošlji kot prijavnico na Slovenski klub Mel.

6. (Slikanica v nadaljevanjih. Riše Al. Uršič.)

41. V kovačnici namreč letijo iskre na vse strani. "Avtomobil gori je zavpil kar naenkrat pomočnik, ko je zagledal, kako se iz avtomobila dvigajo tanki oblaki dima.

43. Vajenec Nuža Štuc je medtem tekkel h Kozamurniku, kar so ga nesle noge. Povedati jim je hotel, kaj se je zgodilo. Da bi laže tekäl si je sezul cokle. Pomislil seveda ni, da mu utegnila neta palca ozebsti.

42. Nanti je vrgel težko kladivo na tla in po nesreči prav mojstru na noge. Potem je stekel k sodu, zajel vedro umazane vode in izlil na avtomobil. Ogenj je bil pogasšen.

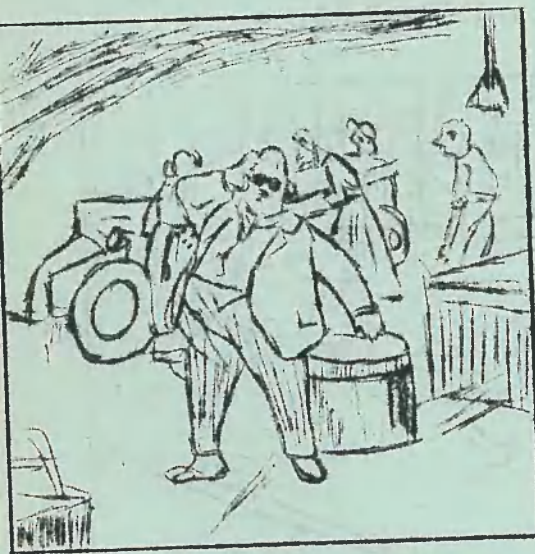
44. Pri Kozamurnikovih so se zelo prestrašili. Gospod Kozamurnik, njegova gospa in tudi Minka so pustili vse in tekli z Nužem v kovačnico. Kozamurnik ni pomnil take dirke, kar je bil živ.

45. Vsa pobita je stala družina. alu nato pred avtomobilom. Uma- na voda je kapala skozi razpoke. jhujše pa je bilo to, da so bile epe blazine vse prežgane in pos- ojene, polne lukenj in črnih peg.

47. Toda - o groza! Revez ni videl na nakovalu zarece železne palice. "Pomagajte, pomagajte! Joj! Javiii! Moje hlače!" je zarjul in planil kvišku.

46. Gospod Kozamurnik tega ni mogel gledati. Obupan je tekal po kovačnici: "Oh, oh, kaj moram doživeti na stare dni!" Obrisal si je čelo in malodušno sedel na nakovalu.

48. Kakor brez uma je začel begati po kovačnici, ki se je polnila z oblaki dima, ki so uhajali iz njegove vih hlače. Nuža je hitel za njim in hotel s svojo coklo ugasiti požar. To bolečin sicer ni zmanjšalo, a namen je bil vendarle dober in hvalevreden.

Prodajate? Kupujete? Hiso? Zemljišce?

Obrnite se na poznano tvrdko

EDEN REAL ESTATE

4 PASCOE VALE RD., MOONEE PONDS
TEL. 37-5104

in zahtevajte slovenskega zastopnika

MAKSA HARTMANA

Po urah klicite 36-6432

*Zelite vpoklicati v Avstralijo svojece
in placati prevoz?*

Obrnite se na potniški urad

ODRA

6a ELIZABETH ST., MELBOURNE, C.1
Tel. MF 6178 po urah JJ 2630

PRODAJA LADIJSKIH, LETALSKIH, ZELEZNISKIH
VOZOVNIC ZA VSE DELE SVETA.

Direktni letalski prevoz iz Jugoslavije v Avstralijo
za gotovno ali pogojno odplacilo, pojasnila za
potovanje, potne dokumente, prenos denarja, itd.

Krojaški salon

A. Matulaj

64 SPENSLEY ST., CLIFTON HILL
TEL. JW 3678

Izdelava vse vrste oblek, plascev po
novi modi. Posebno se priporocamo
za porocne obleke.

V zalogi imamo veliko izbiro cevljev
in perila.

Continental Small Goods

John Hojnik

213 ST. GEORGE RD., NTH FITZROY
TEL. JW 6656

*Vam nudi najrazlicnejse mesne
izdelke!*

Hrenovke, krajske klobase in
specialitete: strassburger, galic,
leberwurst, itd.

Pri nas lahko v slovenscini obrazlozite
katero vrsto priceske zelite

Phill Ann Beauty Salon

165 SYDNEY RD., COBURG
TEL. FM 2288

TRAJNO KODRANJE LAS
Z NAJMODERNEJSEMI SREDSTVI!

Do nas Vas pripelje tramvaj st. 19, 20 in 21
Tram stop 34

STROKOVNI NASVETI BREZPLACNII

Za vsakovrstna tiskarska dela

Tiskarna S. Spacapan

(Reg. Distinction Printing)

171 NICHOLSON STREET,
EAST BRUNSWICK - TEL. 38-6110